

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11Csp/93/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123343260
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:6123343260.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, N. G., o zaplatenie sumy 5.302,32 eura s príslušenstvom a o čiastočnom späťvzatí, takto

rozhodol:

I. Konanie sa v časti o zaplatenie sumy 900,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 100,- eur od 16.07.2023 do zaplatenia, zo sumy 100,- eur od 16.08.2023 do zaplatenia, zo sumy 100,- eur od 16.09.2023 do zaplatenia, zo sumy 100,- eur od 16.10.2023 do zaplatenia, zo sumy 100,- eur od 16.11.2023 do zaplatenia, zo sumy 100,- eur od 16.12.2023 do zaplatenia, zo sumy 100,- eur od 16.01.2024 do zaplatenia, zo sumy 100,- eur od 13.02.2024 do zaplatenia, zo sumy 100,- eur od 12.03.2024 do zaplatenia, z a s t a v u j e .

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.478,88 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.878,88 eura od 09.10.2020 do 15.09.2022, zo sumy 2.828,88 eura od 16.09.2022 do 15.10.2022, zo sumy 2.778,88 eura od 16.10.2022 do 15.11.2022, zo sumy 2.728,88 eura od 16.11.2022 do 15.12.2022, zo sumy 2.678,88 eura od 16.12.2022 do 15.01.2023, zo sumy 2.628,88 eura od 16.01.2023 do 15.02.2023, zo sumy 2.578,88 eura od 16.02.2023 do 15.03.2023, zo sumy 2.528,88 eura od 16.03.2023 do 15.04.2023, zo sumy 2.478,88 eura od 16.04.2023 do 15.05.2023, zo sumy 2.428,88 eura od 16.05.2023 do 15.06.2023, zo sumy 2.378,88 eura od 16.06.2023 do 15.07.2023, zo sumy 2.278,88 eura od 16.07.2023 do 15.08.2023, zo sumy 2.178,88 eura od 16.08.2023 do 15.09.2023, zo sumy 2.078,88 eura od 16.09.2023 do 15.10.2023, zo sumy 1.978,88 eura od 16.10.2023 do 15.11.2023, zo sumy 1.878,88 eura od 16.11.2023 do 15.12.2023, zo sumy 1.778,88 eura od 16.12.2023 do 15.01.2024, zo sumy 1.678,88 eura od 16.01.2024 do 12.02.2024, zo sumy 1.578,88 eura od 13.02.2024 do 11.03.2024, zo sumy 1.478,88 eura od 12.03.2024 do zaplatenia, a to všetko do 45 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku sa žaloba z a m i e t a .

IV. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca (Ahoj, a.s.) sa žalobou doručenu upomínaciu súdu dňa 19.06.2023, postúpenou tunajšiemu súdu dňa 22.11.2023, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 5.302,32 eura (istina 2.715,28 eura + úrok 2.587,04 eura) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.215,28 eura od 09.10.2020 do 15.09.2022, zo sumy 3.165,28 eura od 16.09.2022 do 15.10.2022, zo sumy 3.115,28 eura od 16.10.2022 do 15.11.2022, zo sumy 3.065,28 eura od 16.11.2022 do 15.12.2022, zo sumy 3.015,28 eura od 16.12.2022 do 15.01.2023, zo sumy 2.965,28 eura od 16.01.2023 do 15.02.2023, zo sumy 2.915,28 eura od 16.02.2023 do 15.03.2023, zo sumy 2.865,28 eura od 16.03.2023 do 15.04.2023, zo sumy 2.815,28 eura od 16.04.2023 do 15.05.2023, zo sumy 2.765,28 eura od 16.05.2023 do 15.06.2023, zo sumy 2.715,28 eura od 16.06.2023 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Uznesením č.k. 11Csp/93/2023-77 zo dňa 07.02.2024 tunajší súd pripustil zmenu subjektu konania na strane žalobcu tak, že z konania vystúpil pôvodný žalobca a na jeho miesto vstúpil žalobca uvedený v záhlaví tohto rozsudku.

3. Žaloba bola odôvodnená tým, že pôvodný veriteľ poskytol žalovanému na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX úver vo výške 4.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V rozpore so zmluvnými dojednaniami dlžník svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky neplnil riadne a včas. Právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti pohľadávky. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, právny predchodca žalobcu v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy vyhlásil okamžitú splatnosť pohľadávky z úveru. Vyhlásenie okamžitej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanému doručené dňa 01.10.2020. Nakoľko žalovaný v poskytnutej 7-dňovej lehote od doručenia vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru dlžnú sumu nezaplatil, od 09.10.2020 sa dostal do omeškania so zaplatením dlžnej sumy spolu s príslušenstvom. Po vyhlásení okamžitej splatnosti úveru žalovaný zaplatil na úhradu svojho dlhu sumu 500,- eura platbami vo výške 50,- eur, a to dňa 15.09.2022, 15.10.2022, 15.11.2022, 15.12.2022, 15.01.2023, 15.02.2023, 15.03.2023, 15.04.2023, 15.05.2023, 15.06.2023. Táto suma bola započítaná na úhradu dlžnej istiny úveru. Žalobca si v tomto konaní uplatňuje voči žalovanému dlžnú istinu úveru vo výške 2.715,28 eura, spolu s príslušenstvom, ktorú žalovaný žalobcovi napriek predžalobnej upomienke nezaplatil. Zároveň si žalobca uplatňuje aj nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, ktoré predstavujú rozdiel medzi celkovými nákladmi spojenými s úverom a plnením započítaným na úhradu celkových nákladov.

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v tom zmysle, že nesúhlasí s istinou ani úrokom. Tak ako uviedol aj pri tej vyššej pôžičke, platí obidve už skoro rok, má to nastavené na trvalý príkaz, ani raz za ten rok nevynechal žiadnu splátku. Jeho príjem nebol dostačujúci na splácanie týchto splátok, a práve preto to odchádza z účtu jeho manželky. A snažia sa to takto spolu finančne zvládať. Navýšiť splátky u nich nie je možné.

5. V replike žalobca uviedol, že zmluva spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti. Z prehľadu splátok a úhrad jasne vyplýva, že žalovaný svoj záväzok uhrádzať pravidelne mesačné splátky nesplnil riadne a včas. Z dôvodu porušenia platobnej disciplíny poslednou výzvou pred zosplatením zo dňa 25.08.2020 upozornili žalovaného na omeškание so splácaním úverových splátok. Zároveň žalovaného upozornili, že pre prípad nezaplatenia dlhu vzniká právo na predčasné zosplatenie úveru. Nakoľko žalovaný dlžné splátky úveru nezaplatil, listom zo dňa 28.09.2020 bol úver predčasne zosplatený.

6. Žalovaný možnosť vyjadriť sa v duplike nevyužil. Na pojednávaní uviedol, že okrem tohto úveru mal uzavretú so spoločnosťou Ahoj, a.s. ešte ďalšiu zmluvu na sumu 10.000,- eur, ktorú uzavrel v roku 2017 alebo 2018 a splátka bola vo výške cca 185,- eur mesačne. Pokiaľ ide o údaj o sume 400,- eur platenej

ČSOB z účtu žalovaného, išlo o ďalší úver, ktorý si zobral asi v roku 2017 alebo 2018, s pôvodnou splátkou vo výške 320,- eur aj s poistením. Pokiaľ ide o platbu 165,- eur zo dňa 10.07.2019, išlo o platbu výživného na syna žalovaného, ktoré výživné mal určené súdom na sumu 100,- eur, pričom mu zrejme poslal viac. Žalovaný bol rozvedený v roku 2006 a z tohto manželstva pochádzal syn Martin. So súčasnou manželkou je ženatý od roku 2022.

7. Na výzvu súdu žalobca v doplnení žaloby (na čl. 57) uviedol, že žalovaný sa poskytnutý úver v sume 4.000,- eur zaviazal splácať formou 96 pravidelných mesačných anuitných splátok vo výške 72,64 eura. Spolu sa zaviazal zaplatiť sumu 6.973,44 eura. Navýšenie úveru predstavuje zmluvne dojednaný úrok z úveru, ktorý je súčasťou úverových splátok. Ku dňu 15.05.2023, t.j. ku dňu vydania prehľadu splátok a úhrad k zmluve č. 1909007259, na úver žalovaný zaplatil celkovo sumu 1.621,12 eura, z čoho bolo na istinu úveru započítaných 1.244,72 eura (pozn. súdu: ide o chybu v písaní, podľa Prehľadu splátok a úhrad je správna suma 1.234,72 eura), zvyšná časť v sume 386,40 eura bola započítaná na úhradu úrokov. Z uvedeného dôvodu tak nesplatená istina, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu, predstavovala sumu 2.715,28 eura s príslušenstvom a taktiež nárok na zaplatenie zmluvných úrokov. Úroky sú vypočítané ako celkové náklady úveru 2.973,44 eura mínus zaplatené úroky 386,40 eura. Na základe uvedeného výpočtu právny predchodca dosiahol sumu úrokov uplatnených v žalobe vo výške 2.587,04 eura. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve svoj dlh z titulu omeškaných úverových splátok nezaplatil, v súlade so zmluvnými dojednaniami úverovej zmluvy, konkrétne s určenými v bode 3.2. písm. d) právny predchodca vyhlásil okamžitú splatnosť pohľadávky z úveru pre splátku splatnú dňa 20.06.2020. Žalovaný po vyhlásení okamžitej splatnosti pohľadávky čiastočne uhradil, preto jeho úhrady boli v zmysle § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka započítavané na istinu, a preto výška úroku 2.587,04 eura je uplatnená dôvodne. Taktiež by chceli poukázať na ustanovenie § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., v ktorom je explicitne uvedená povinnosť spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Ďalej žalobca uviedol, že súdu predkladá dôkazy ohľadom skúmania bonity žalovaného, čím preukazuje, že právny predchodca dodržal zákonné povinnosti v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. pred uzavretím predmetnej zmluvy. Medzi uvedenými dôkazmi predkladá dokumentáciu právneho predchodcu o preverovaní bonity, kópiu občianskeho preukazu, kópiu pracovnej zmluvy, výpisy z účtu, výpis z registra klientskych informácií, dotazník o preverovaní príjmu a dokument z interného systému, z ktorého vyplýva, že právny predchodca preveroval rodinný stav, príjmy a výdavky žalovaného. Z predloženej dokumentácie vyplýva, že právny predchodca preveroval históriu splácania a platobnú kapacitu v nebankovom registri klientskych informácií. Z predložených dôkazov žalobca preukazuje, že žalovaný v prehľade verifikačných otázok pred schválením úveru právnomu predchodcovi potvrdil, že pracuje, má zmluvu na dobu neurčitú a má za 3 posledné mesiace od uvedeného dopytu čistý mesačný príjem 819,57 eura, 568,97 eura a 1.229,89 eura. Na základe uvedených informácií má žalobca za to, že právny predchodca postupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní bonity žalovaného pred uzatvorením predmetnej zmluvy a riadne preveril stav, príjmy a výdavky žalovaného.

8. Žalobca ako dôkazy označil a predložil Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1909007259 zo dňa 19.09.2019, Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Informácie o finančnom sprostredkovaní, Súhlasy a vybrané informácie o spracovaní osobných údajov, Dotazník o klientovi, 3. upomienku - výzvu na zaplatenie zo dňa 25.08.2020, Vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.09.2020, Oznámenie zo dňa 08.10.2020, kópiu obálky, kópie doručeníek, Prehľad splátok a úhrad, Výzvu na zaplatenie pohľadávky zo dňa 07.06.2023, ePotvrdenku, Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2023, Prílohu k zmluve, kópiu OP, Dáta dopytu, Údaje žiadosti/zmluvy č. 1909007259, Výpis z účtu.

9. Žalovaný ako dôkazy predložil doklad o zaplatení sumy 50,- eur.

10. V podaní doručenom súdu dňa 05.02.2024 zobral žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 700,- eur s príslušným úrokom z omeškania, a to s odôvodnením, že žalovaný vykonal úhrady 7x vo výške 100,- eur, a to dňa 15.07.2023, 15.08.2023, 15.09.2023, 15.10.2023, 15.11.2023, 15.12.2023 a 15.01.2024. Ďalej v podaní doručenom súdu dňa 19.03.2024 zobral žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 200,- eur s príslušným úrokom z omeškania, a to s odôvodnením, že žalovaný vykonal úhrady vo výške 2x 100,- eur, a to dňa 12.02.2024 a 11.03.2024.

11. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

12. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

13. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

14. Súd v súlade s citovanými ustanoveniami konanie vo vyššie uvedenom rozsahu (odsek 10.) vo výroku I. rozsudku zastavil, keď nebolo potrebné zisťovať stanovisko žalovaného k čiastočnému späťvzatiu žaloby, pretože k nemu došlo pred prvým pojednávaním.

15. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

16. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

17. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie citovanými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom, ako aj výsledkami elektronickej ilustrácie žalovaného v Registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni, a tiež výsluchom žalovaného (v súlade s § 295 CSP), keď na pojednávaní, ktoré predchádzalo vyhláseniu rozsudku, pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti (na č.l. 80), pričom z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

18. Právny predchodca žalobcu (Amico Finance a.s., neskôr pod obchodným menom Ahoj, a.s.) ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 19.09.2019 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej veriteľ poskytol dlžníkovi (žalovanému) bezúčelový spotrebný úver vo výške 4.000,- eur, s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 16,66 %, RPMN vo výške 16,66 % a priemernou hodnotou RPMN vo výške 11,46 %. Žalovaný sa zaviazal splácať úver v 96 mesačných splátkach vo výške 72,64 eura, splatných k 20. dňu v mesiaci. Prvá splátka bola splatná dňa 20.10.2019 a posledná dňa 20.09.2027. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť, bola uvedená vo výške 6.973,44 eura. Žalovaný porušil svoju povinnosť podľa zmluvy platiť splátky riadne a včas, preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 25.08.2020 vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru. Následne právny predchodca žalobcu listom zo dňa 28.09.2020 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Žalovaný podľa nepopretého skutkového tvrdenia žalobcu zaplatil na predmetný úver celkom sumu 2.521,12 eura (1.621,12 eura pred podaním žaloby + 900,- eur po podaní žaloby). Pohľadávka zo zmluvy bola zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2023 postúpená na súčasného žalobcu.

19. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

20. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

21. Podľa § 494 OZ, z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

22. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

23. Podľa § 499 OBZ, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

24. Podľa § 502 ods. 1 a 2 OBZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

25. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

26. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľností určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

29. Podľa § 2 písm. d), i) ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), na účely tohto zákona sa rozumie

d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

30. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

31. Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení

spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (1) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17) (2)

32. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. (2)

33. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože mu bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa.

34. Z vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca nepreukázal, že veriteľ pri poskytnutí úveru konal s odbornou starostlivosťou (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), pričom bol pred uzavretím zmluvy povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, keď mal brať do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

35. Hoci v žiadosti sa uvádza údaj o čistom mesačnom príjme žalovaného za posledné tri mesiace (priemerne 872,81 eura), uvedené nie je postačujúce pre záver o riadnom skúmaní bonity žalovaného. Veriteľ v rozpore s ustanovením § 11 ods. 2 ZoSÚ neskúmal riadne ďalšiu úverovú zaťaženosť žalovaného, keď z výpisu z účtu predloženého žalobcom, ako aj z výsluchu žalovaného, vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy mal žalovaný ďalšie úvery, a síce u totožného veriteľa so splátkou vo výške 185,- eur mesačne a v ČSOB, a.s. so splátkou vo výške 400,- eur mesačne. Zo žalobcom predložených listinných dôkazov vyplýva, že veriteľ uvedené mesačné výdavky žalovaného vôbec nezohľadnil, keď v žiadosti sa iné mesačné výdavky uvádzajú v nulovej výške. Zároveň z predložených listinných dôkazov vyplýva, že veriteľ si za účelom posudzovania bonity od žalovaného nevyžiadal okrem výpisu z účtu žiadne ďalšie doklady preukazujúce jeho príjmy a výdavky. Veriteľ ani riadne nezisťoval relevantné výdavky žalovaného, keď v žiadosti sa ako mesačné finančné výdavky žalovaného uvádza iba paušálna suma 100,- eur, pričom sa neuvádzajú žiadne konkrétne mesačné výdavky žalovaného, a to napr. náklady na bývanie, telefón, stravu, hygienu, oblečenie, atď.. Zároveň sa v žiadosti uvádza počet vyživovaných osôb a výška vyživovacej povinnosti nula, hoci z výpisu z účtu, ktorý mal veriteľ k dispozícii, vyplýva, že žalovaný v tom čase platil výživné na maloletého syna.

36. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7

ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa.

37. Súd mal za to, že pôvodný veriteľ okrem toho, že nemal dostatočné doklady o príjmoch a výdavkoch žalovaného (čo samotné je hrubým porušením jeho povinnosti skúmať bonitu žalovaného), postupoval aj nesprávne pri výpočte sumy, ktorá žalovanému mala zostať mesačne k dispozícii. Súd poukazuje na to, že z údajov: príjem žalovaného 872,81 eura (ktorý mal byť zistený z výplatných pásov žalovaného za obdobie aspoň 6 mesiacov) - finančné záväzky žalovaného 585,- eur (úvery so splátkami 400,- eur a 185,- eur) - životné minimum na jednu plnoletú fyzickú osobu 210,20 eura (pričom správne bolo vychádzať z reálnych nákladov na živobytie žalovaného) - výživné na v tom čase maloletého syna 100,- eur, vyplýva zostatok finančných prostriedkov pre žalovaného vo výške mínus 22,39 eura. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný by sa v prípade, ak by uhradil splátku úveru vo výške 72,64 eura mesačne, dostal každý mesiac do mínusu (- 95,03 eura), z čoho je zrejmé, že nebol schopný splácať spotrebiteľský úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu.

38. Keďže pôvodný veriteľ posudzoval schopnosť žalovaného splácať úver bez riadnych dokladov o jeho príjme a bez konkrétnych údajov a dokladov o výdavkoch žalovaného, hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. Z nemu dostupných údajov (z výpisu z účtu) dokonca jednoznačne vyplýva, že žalovaný pri svojom príjme a pri paušálnych výdavkoch v podobe životného minima na jeho osobu, splátkach skorších úverov a výživnom na syna nebol schopný už od začiatku splácať poskytnutý úver. Súd dodáva, že v zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 ZoSÚ stačí pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, ak veriteľ zanedbá čo len jednu z tam uvedených povinností. Súd poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9CoCsp/77/2020-130 zo dňa 28.07.2021.

39. V prejednávanej príhode sa vzhľadom na vyššie uvedené spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanému považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy) za bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného vyplýva, že žalobca (ktorý je v konaní aktívne vecne legitimovaný z dôvodu postúpenia pohľadávky od pôvodného veriteľa) nemá nárok na zaplatenie úroku z úveru, ani žiadnych poplatkov, ale len na vrátenie poskytnutej istiny úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného. Keďže žalovaný zaplatil z poskytnutého úveru vo výške 4.000,- eur celkom sumu 2.521,12 eura, ktorá suma mala byť započítaná iba na istinu, súd mu vo výroku II. rozsudku uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi zostávajúcu časť poskytnutých peňažných prostriedkov vo výške 1.478,88 eura a vo zvyšku žalobu vo výroku III. rozsudku ako nedôvodnú zamietol.

40. Keďže žalovaný peňažný záväzok včas a riadne nesplnil, vznikol žalobcovi nárok požadovať od žalovaného popri plnení istiny i úrok z omeškania. Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením peňažného dlhu dňa 09.10.2020, keďže k predčasnemu zosplatneniu úveru došlo listom zo dňa 28.09.2020, ktorý bol žalovanému doručený dňa 01.10.2020, s lehotou na plnenie 7 dní od doručenia, ktorá uplynula dňa 08.10.2020. Žalovaný sa tak dostal do omeškania dňa 09.10.2020, ktoré skutkové tvrdenie zo žaloby v konaní ani nebolo sporným. Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb. má žalobca nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške o 5 percentuálnych bodov viac, ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, teda odo dňa 09.10.2020, t.j. vo výške 5% ročne. Ku dňu zosplatnenia úveru bol žalovaný v omeškaní so sumou 2.878,88 eura (4.000,- eur - 1.121,12 eura), pričom následne vykonal úhrady na úver v celkovej výške 1.400,- eur, a síce vo výške 50,- eur v dňoch 15.09.2022, 15.10.2022, 15.11.2022, 15.12.2022, 15.01.2023, 15.02.2023, 15.03.2023, 15.04.2023, 15.05.2023, 15.06.2023 a vo výške 100,- eur v dňoch 15.07.2023, 15.08.2023, 15.09.2023, 15.10.2023, 15.11.2023, 15.12.2023, 15.01.2024, 12.02.2024 a 11.03.2024. Súd tak žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.878,88 eura od 09.10.2020 do 15.09.2022, zo sumy 2.828,88 eura od 16.09.2022 do 15.10.2022, zo sumy 2.778,88 eura od 16.10.2022 do 15.11.2022, zo sumy 2.728,88 eura od 16.11.2022 do 15.12.2022, zo sumy 2.678,88 eura od 16.12.2022 do 15.01.2023, zo sumy 2.628,88 eura od 16.01.2023 do 15.02.2023, zo sumy 2.578,88 eura od 16.02.2023 do 15.03.2023, zo sumy 2.528,88 eura od 16.03.2023 do 15.04.2023, zo sumy 2.478,88 eura od 16.04.2023

do 15.05.2023, zo sumy 2.428,88 eura od 16.05.2023 do 15.06.2023, zo sumy 2.378,88 eura od 16.06.2023 do 15.07.2023, zo sumy 2.278,88 eura od 16.07.2023 do 15.08.2023, zo sumy 2.178,88 eura od 16.08.2023 do 15.09.2023, zo sumy 2.078,88 eura od 16.09.2023 do 15.10.2023, zo sumy 1.978,88 eura od 16.10.2023 do 15.11.2023, zo sumy 1.878,88 eura od 16.11.2023 do 15.12.2023, zo sumy 1.778,88 eura od 16.12.2023 do 15.01.2024, zo sumy 1.678,88 eura od 16.01.2024 do 12.02.2024, zo sumy 1.578,88 eura od 13.02.2024 do 11.03.2024 a zo sumy 1.478,88 eura od 12.03.2024 do zaplattenia, a vo zvyšnom úroku z omeškania žalobu zamietol.

41. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov tak súd považoval žalobu za odôvodnenú v časti o zaplattenie sumy 1.478,88 eura s vyššie uvedeným úrokom z omeškania, preto jej vo výroku II. rozsudku vyhovel, a vo zvyšku žalobu ako neôdôvodnú vo výroku III. rozsudku zamietol.

42. Podľa § 232 ods. 2 a 3 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. (2) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. (3)

43. Vzhľadom na výšku istiny s príslušenstvom, ku ktorej zaplatteniu zaviazal súd žalovaného, mal súd za to, že je dôvodné poskytnúť v súlade s § 232 ods. 3 CSP žalovanému na splatenie dlhu primerane dlhšiu lehotu v trvaní 45 dní od právoplatnosti rozsudku.

44. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

45. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

46. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (1) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. (2)

47. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

48. Podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (1) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. (2)

49. Podľa Čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prieťahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

50. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP, keď žalovaný v priebehu konania uhradil celkom sumu 900,- eur a žalobcovi bola priznaná suma 1.478,88 eura s príslušenstvom, z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 45 % a hrubý úspech žalovaného 55 %, a teda konečný čistý úspech žalovaného je 10 % (55 - 45). To v konečnom dôsledku znamená nárok žalovaného voči žalobcovi na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 10 %. Súd však žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výroku IV. rozsudku nepriznal, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli. Súd mal pritom za to, že v súlade s čl. 17 základných princípov CSP, t.j. v súlade s princípom rýchlosti a hospodárnosti konania, bolo v tomto prípade potrebné rozhodnúť o náhrade trov žalovaného uvedeným spôsobom za použitia čl. 4 ods. 2 CSP (keď potrebného ustanovenia niet), t.j. za použitia princípu racionálneho zákonodarcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. a), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).